

Fertile, Minnesota, USA
Den 25:e maj, 2008

tomas.stenback@gmail.com

rachel.stenback@gmail.com

Vårt telefonnummer: 018-4951537

Besök vår hemsida: <http://kina.e455.se>

你们好! (Nimen hao! = Hej!)

Det känns som det var evigheter sen vi skrev sist, för så mycket har hänt! För en månad sedan hade vi fullt upp i Chengxian, med lektioner, kvällar med studenter, och till exempel med the Book Nook, där vi överträffade mitt hemliga drömmål med 1000 böcker! Min lillebror David kom på besök i april för att fira min 30-årsdag. I april hade vi också en trevlig regional konferens i Lanzhou med alla Amity-lärare från Gansu och eftersom det var en helgdag i Kina i början på maj, passade vi på att resa

till Inre mongoliet och Beijing. Resans "höjdpunkter" var att sova utomhus i en traditionell mongolisk yurt, samt att hamna i ett hemskt åskväder under en 10 km lång vandring på Kinesiska muren (*fotot ovan är taget direkt efter*). Mina studenter som går sista året på skolan avslutade sina lektioner och jag gav sluttentamenten, samt betyg, och Tomas gav sina mitterminstentor. Men nu, trots att vi har klarat oss utan skada, har den fruktansvärda jordbävningen som har förstört stora delar av Kina, speciellt Sichuan-provinsen, också avbrutit vårt dagliga liv. Eftersom många har frågat hur det var, ägnar jag nu det mesta av detta brev åt att beskriva hur vi upplevde jordbävningen. På vår hemsida finns också många tidningsartiklar.

Måndagen den 12:e maj, en helt vanlig vacker dag, inträffade, helt utan förvarning, det som har kommit att dominera vår vardag de senaste veckorna. Tomas och jag satt med vår amerikanska vän och kollega, Michelle, i vår lägenhet på 4:e våningen. Jag hade precis börjat äta min lunch när jag märkte något konstigt. "Varför rör tallriken på sig?" frågade jag. Tomas svarade, "Nej..." Sen kände jag mer. "Jag rör mig!" Då kände Michelle också det. Det som hände sedan är suddigt i våra minnen nu, precis som det var redan då, för det kändes som att tiden flög och samtidigt stannade av. Lägenheten började gunga fram och tillbaka, Tomas berättade sedan att han gick till köket för att hålla i en hylla som skakade, men på något oförklarligt sätt befann jag mig redan vid dörren, där jag skrek, "VI MÅSTE HÄRIFRÅN!" Min enda tanke, eftersom vi inte hade hört talas om jordbävningar i vårt område, var att

hela huset höll på rasa av sig självt. Skakningarna blev allt starkare medan vi sprang längs korridoren. I trappan skakades allt så våldsamt att det var svårt att stå. Det är svårt att beskriva, men det enda jag kan säga är att det kändes som att försöka springa på en vattensäng. Jag minns chocken, och sorgen, jag kände när jag förstod att vi bara några minuter tidigare hade suttit och njutit tillsammans på en vacker dag, och nu höll vi på springa för livet medan vårt hus höll på att rasa över oss. På sista våningen blev skakningarna så våldsamma att betongen ovanför oss sprack med ett hemskt ljud, och betongdamm regnade ner medan vi sprang. Då skrek vi för att uppmuntra varandra, och jag skrek också en snabb bön.

Äntligen ute ramlade vi ner på gräset framför huset, som redan var fullt av chockade studenter som började krama oss och fråga oss hur vi mådde. Marken fortsatte skaka medan vi satt där och alla höll om varandra. Först då förstod vi att det var en jordbävning.

Efter det gick tiden väldigt sakta. När chocken hade lagt sig lite, försökte vi hjälpa studenterna. Det var mycket varmt ute medan vi slussades ut till fotbollsplanen där vi sedan stod under en tryckande sol, utan skugga. Vi skulle hålla oss borta från alla byggnader, sa skolledningen, och varje gång någon hörde ett ljud, skrek studenterna och tittade runt med panik, i väntan på att de stora husen skulle rasa. Efter ett tag satt studenterna ner, och väntade. Några få hade skadat sig under flykten från husen (de hade i paniken hoppat från fönstren eller ramlat i trappen) och andra hade svimmat. Alla var oroliga för sina anhöriga, för då visste vi ingenting om var epicentret låg. Telefonerna och elen fungerade inte så det var svårt för studenterna att ringa till släkt och vänner. Efter några timmar började vi tänka på vad alla 3900 studenter, alla lärare, och de många äldre människorna och småbarn behövde. Alla behövde vatten, och butikerna och restaurangerna hade snabbt stängt. Senare fick vi höra att skolans matsal skulle flyttas ut

och ge alla mat. Ännu senare hängdes några pressenningar vertikalt för att skapa två områden för toaletter, en för killar, en för tjejer. Men efter bara några timmar blev dessa områden riktigt vidriga, för ingen tänkte på hygien eller sanitet, och inga hål grävdes.

På kvällen hörde vi att vi snabbt kunde gå till våra lägenheter och hämta varma kläder, för vi skulle tillbringa natten på fotbollsplanen. Tomas, som är modigare än mig, gick till vår lägenhet och

hämtade varma kläder och filter. Då såg han de stora sprickorna i huset, och genom kunde han till och med se himlen utanför! Men många studenterna var för rädda för att gå in igen, så de frös hela natten i sina tunna kläder. Innan vi lade oss för natten gick Tomas och jag runt till våra studenter, för en del satt och grät, och de flesta kände att det var farligt att sova.

På morgonen när vi vaknade (och såg att många studenter stod och stirrade på oss, och en del tog kort på oss med sina mobiltelefoner) såg Michelle och jag att en snäll student hade gett oss sin filt under natten. Men många studenter hade inte sovit alls när temperaturen sjönk ner mot 8 grader, och speciellt inte efter att ett stort efterskalv väckte oss alla runt klockan fyra. Nästa dag var de flesta eleverna trötta och rädda. Vi fick mat två gånger då också (bara ris eller nudlar), men efter bara en dag började den

hygieniska situationen bli väldigt illa. En liten klinik flyttades till kampusområdet. På morgonen hörde vi också hur illa jordbävningen var, ca 30 mil bort i Sichuan. De flesta eleverna hade vi det här laget hört att deras familjer hade klarat sig, men flera hus hade rasat. Det var mycket varmt igen med stark sol, och vi bara väntade. Senare på eftermiddagen kom en stor lastbil med vad vi trodde var tält. Vi blev mycket förvånade när vi förstod att lastbilen var full av...basketkorgar! De hade förmodligen beställts tidigare, men ändå blev vi lite irriterade när vi tittade på medan skolans arbetare satt igång med att sätta upp fler basketkorgar, mitt i kaoset. Vi tyckte nog att de borde ha börjat göra någonting åt hygienen, och gräva hål för toaletter för att förhindra smitta av sjukdom istället för att sätta upp basketkorgar!

Senare på kvällen öppnades äntligen upp en byggnad så att alla kunde använda toaletterna på första våningen. Ännu senare kom ledare från Gansus "foreign affairs office" från Lanzhou för att kolla upp hur skolans 5 utländska lärare mädde. När de såg oss, och våra "sängar" på den lortiga fotbollsplanen, blev de lite förskräckta. Snabbt bestämde de att gå emot vår egen Waiban (den kontaktperson på skolan som är ansvarig för oss) och skicka iväg oss till Tianshui, en grannstad som skulle vara säkrare. Då fick vi 15 minuter att packa. Det var konstigt att komma tillbaka till lägenheten som såg ut som om den hade rånats, med alla våra tillhörigheter spridda överallt och vattentanken hade tippat och läckt över hela golvet. Men det är otroligt hur enkelt det var att packa. Normalt är jag väldigt dålig på att packa och ta beslut, men denna gången gick det snabbt och enkelt! Vad behövde vi få ut därifrån, skulle byggnaden senare rasa? Vi tog med datorn, kameran, passen, plånböcker, och lite kläder. Vi insåg där att allt vi hade samlat på oss under två år, alla saker, inte var viktiga. Sen lämnade vi Chenxian, trötta men trygga.

Efter en natt och en dag av väntan och frustration i Tianshui, fick jag ett samtal på natten. Min 98-årige farmor i USA var allvarligt sjuk, och jag behövde genast åka hem. Det kändes jobbigt att lämna Tomas i ovissheten, men jag hade inget val och åkte redan nästa kväll. Jag hann säga ett snabbt farväl till våra kollegor Thad, Michelle, och Jackie, men

då visste vi inte att det skulle vara för gott. Vi trodde fortfarande att jag skulle komma tillbaka och undervisa i juni. Det var en lång resa hem, och trots att jag visste att jag behövde vara hemma med min familj, kändes det som att jag övergav studenterna och kollegorna, eftersom jag fick ingen chans att säga hejdå. Med endast en liten ryggsäck kände jag mig som en flykting.

Till sist fick Tomas höra om vår framtid och efter ytterligare en lång väntan och många diskussioner mellan skolan, Amity och provinsledningen, bestämdes det att vi inte kunde återvänta till Chengxian. De kunde inte garantera vår säkerhet. Några dagar, och många efterskalv, senare, fick Tomas en dag på sig att åka tillbaka till Chengxian och packa ihop alla våra tillhörigheter. Det var en hemsk dag för honom, för han såg hur studenterna fortfarande bodde utomhus, trötta på situationen och fortfarande oroliga för flera jordbävningar. Det var en stressig dag då han snabbt packade ner allt i kartonger. På kvällen hade studenterna hört att han var där, och en del droppade in för att ta farväl av honom. En del såg helt förstörda ut, och några frågade, "Är det okej om vi bara sitter här och tittar på dig?" Så medan han packade, satt studenterna och grät, förmodligen för att vi skulle åka, men också för den jobbiga situationen och den ovisshet de fortfarande befann sig i.

Nu har Tomas precis kommit till USA. Vi kommer att tillbringa sommaren i USA och Sverige innan vi återvänder till Kina för att börja vårt tredje år i Guangxi-provinsen. Fysiskt sätt mår vi bra, men vi tänker förstås på allt som inte vi kunde slutföra i Chengxian. Trots att inte vi hade något annat val, känns det tungt att vi blev tvungna att fly när det blev jobbigt, medan våra kinesiska kollegor och studenter är kvar. Det är jobbigt, också, att inte jag fick ta farväl av någon. Men jag hoppas att studenterna håller kontakten, och vi hade ändå tur som klarade oss helskinnade. Hade vi befunnit oss närmare epicentret tror inte vi att husen hade hållit. Och våra "fick inte säga hejdå"-bekymmer är ändå små bekymmer jämfört med tragedin som folket i Sichuan fortfarande går igenom.

Det som slår oss när vi tänker tillbaka på våra två år i Kina handlar mycket om olikheter. Vi har hela tiden jobbat hårt för att bli behandlade lika som de kinesiska lärarna, att bli sedda som deras jämlingar. Att inte bara bli sedda som *waiguoren*, "utlänningar", utan också bli sedda som riktiga lärare och bli accepterade som deras kollegor och vänner. Men det hela har kommit i helt ny dager nu. Vi sitter i USA, för att Chengxian är för farligt för oss, och våra kollegor, våra "jämlingar", är kvar i Chengxian och bor i tält på nätterna och undervisar på dagarna. Hur vi än försöker så kommer vi alltid att vara olika och det kanske inte är något fel med det? Kanske borde vi istället acceptera att vi är annorlunda och inte sträva efter att bli som alla andra. Vi kommer aldrig att glömma vår

tid i Chengxian, och vi kommer heller aldrig att glömma hur vi lämnade. Förhoppningsvis kan vi ta med oss detta till vår nästa plats, Longzhou i Guangxiprovinsen, och även senare hem till Sverige.

Tack till er alla som har hört av er och bett för oss under denna tid. Efter jordbävningen kände vi oss väldigt långt borta från allt, och vi uppskattar alla meddelanden och samtal vi fick. Men nu riktar vi tankar och böner till alla tiotusentals människor som har mist sina liv eller som fått sina liv evigt förändrade av denna tragiska jordbävning.

Psalm 68: 20-21: Lovad vare Herren! Dag efter dag bär han oss, Gud är vår frälsning. Gud är för oss en Gud som frälser, och hos Herren, Herren finns räddning från döden.

再见! (Zaijian! = Hejdå!)

Rachel & Tomas Stenback
Nanning Teachers College
125, Dushan Drive, Longzhou County
Congzuo City, Guangxi 532400
P. R. China

OBS: Ny address!